

## Jäätmeseaduse muutmise seadus

### § 1. Jäätmeseaduse muutmine

Jäätmeseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 1 lõike 1<sup>1</sup> punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) välisõhku paisatavad gaasilised heited ning geoloogilise säilitamise eesmärgil kogutud ja transporditud ning geoloogiliselt säilitatav süsinikdioksiid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2009/31/EÜ, milles käsitletakse süsinikdioksiidi geoloogilist säilitamist ning millega muudetakse nõukogu direktiivi 85/337/EMÜ ja direktiive 2000/60/EÜ, 2001/80/EÜ, 2004/35/EÜ, 2006/12/EÜ, 2008/1/EÜ ning määrust (EÜ) nr 1013/2006 (ELT L 140, 5.6.2009, lk 114–135);“;

2) seadust täiendatakse §-dega 10<sup>3</sup>–10<sup>7</sup> järgmises sõnastuses:

#### „§ 10<sup>3</sup>. Digiplatvorm

Digiplatvorm on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2022/2065, mis käsitleb digiteenuste ühtset turgu ja millega muudetakse direktiivi 2000/31/EÜ (digiteenuste määrus) (ELT L 277, 27.10.2022, lk 1–102), artikli 3 punktis i määratletud digiplatvorm.

#### § 10<sup>4</sup>. Tarbija

Tarbija käesoleva seaduse tähenduses on füüsiline isik, kes tegutseb eesmärgil, mis ei ole seotud tema kaubandus-, majandus-, ametialase või kutsetegevusega.

#### § 10<sup>5</sup>. Lõppkasutaja

Lõppkasutaja on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/1020 turujärelevalve ja toodete vastavuse kohta ning millega muudetakse direktiivi 2004/42/EÜ ja määruseid (EÜ) nr 765/2008 ja (EL) nr 305/2011 (ELT L 169, 25.6.2019, lk 1–44) artikli 3 punktis 21 määratletud lõppkasutaja.

#### § 10<sup>6</sup>. Sotsiaalmajanduse üksus

Sotsiaalmajanduse üksus on eraõiguslik üksus, mis pakub kaupu või osutab teenuseid ja tegutseb kooskõlas järgmiste põhimõtetega:

- 1) inimeste ning sotsiaalse või keskkonnakasu kasumist tähtsamaks pidamine;
- 2) kogu kasumi või kasumist ja ülejäägist suurema osa reinvesteering sotsiaalsete või keskkonnavalaste eesmärkide saavutamiseks ja sellise tegevuse elluviimiseks, mis on nende liikmete või kasutajate või ühiskonna huvides;
- 3) demokraatlik või kaasav juhtimine.

#### § 10<sup>7</sup>. Tarbijale mõeldud müümata toode

Tarbijale mõeldud müümata toode on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2024/1781, millega kehtestatakse kestlike toodete ökodisaininõuete sätestamise raamistik,

muudetakse direktiivi (EL) 2020/1828 ja määrust (EL) 2023/1542 ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2009/125/EÜ (ELT L, 2024/1781, 28.6.2024), artikli 2 punktis 37 määratletud tarbijale mõeldud müümata toode.“;

3) seaduse paragrahvi 21 lõike 2 punkt 6 tunnistatakse kehtetuks;

4) seadust täiendatakse §-dega 22<sup>7</sup> ja 22<sup>8</sup> järgmises sõnastuses:

**„§ 22<sup>7</sup>. Toidujäätmete tekke vähendamine ja vältimine**

(1) Iga tegevuse juures tuleb rakendada sobivaid toidujäätmete tekke vältimise ning toidu annetamise ja muul viisil inimtarbimiseks ümberjaotamise meetmeid, et vältida ja vähendada toidujäätmete teket kogu toidutarneahelas toidu esmatootmisest lõpptarbimiseni.

(2) Toidu annetamine ja muul viisil inimtarbimiseks ümberjaotamine käesoleva seaduse tähenduses on tegevus, mille käigus muidu raisku minev tarbimiseks kõlblik toit suunatakse tasuta või sümboolse tasu eest inimestele, eelkõige abivajajatele.

(3) Toidukäitleja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 3 lõike 3 tähenduses on kohustatud pidama tegevuskoha põhjal arvestust kalendriaasta jooksul oma tegevuses tekkinud toidujäätmete ja annetatud toidu koguste üle igas toidukäitlemise etapis, kui tegemist on:

1) jaemüügiga tegeleva ettevõttega, kelle põhitegevusala on toidukaupade jaemüük ning kellel on vähemalt üks füüsiline toidukauplus müügipinnaga vähemalt 400 m<sup>2</sup>;

2) hulgimüügiga tegeleva ettevõttega, välja arvatud vahendusteenuse osutaja, kelle põhitegevusala on toidukaupade hulgimüük ning eelmise kalendriaasta käive ületas 5 miljonit eurot;

3) toidutööstusettevõttega, kelle põhitegevusala on toiduainete tootmine ning eelmise kalendriaasta käive ületas 2 miljonit eurot;

4) toitlustusettevõttega, kelle põhitegevusala on restoranitegevus või toitlustamine ning eelmise kalendriaasta käive ületas 2 miljonit eurot.

(4) Käesoleva paragrahvi ja käesoleva seaduse §-i 22<sup>8</sup> tähenduses ei loeta toidukäitlejaks ettevõtjat, kelle tegevusala või tegevusalad on üksnes alkoholiseaduse § 2 lõike 1 tähenduses alkoholi tootmine, alkoholi jae- või hulgimüük või jookide serveerimine.

(5) Toidukäitleja peab säilitama käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud andmeid vähemalt kolm aastat alates toidukäitlemise toimumise aasta lõpust ning peab tegema neis arvepidamistes sisalduva asjaomase teabe kättesaadavaks järelevalveasutusele tema taotluse korral.

(6) Käesoleva paragrahvi lõike 3 punktis 1 nimetatud jaemüügiga tegelev ettevõtte ning lõike 3 punktis 3 nimetatud toidutööstusettevõtte peab tagama oma veebilehel hiljemalt 31. jaanuariks andmete avalikustamise eelneval kalendriaastal annetatud toidu koguste osakaalu kohta maha kantud toidu massist, välja arvatud alkoholist.

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud toidukäitleja on kohustatud pidama ja rakendama toidujäätmete tekke vältimise tegevuskava kas eraldiseisva dokumendina või osana muust dokumendist, sealhulgas tegevuskavast, kvaliteedi-, keskkonna- või arengudokumendist.

(8) Käesoleva paragrahvi lõikes 7 nimetatud tegevuskava peab sisaldama vähemalt:

- 1) ülevaadet toidujäätmete tekkekogustest ning peamistest toidujäätmete tekkekohtadest ja - põhjustest ettevõtte tegevuses;
- 2) eesmärged ja põhimõtteid toidujäätmete tekke vähendamiseks ja vältimiseks, sealhulgas töötajate ja tarbijate teadlikkuse suurendamiseks, töötajate koolitamiseks, asjakohaste tehnoloogiliste lahenduste rakendamiseks ning võimaluse korral tarbimiseks kõlbliku toidu annetamiseks või muul viisil inimtarbimiseks ümberjaotamiseks;
- 3) kavandatavaid tegevusi punktis 2 nimetatud eesmärkide ja põhimõtete saavutamiseks;
- 4) tegevuste rakendamise eest vastutavat isikut või isikuid;
- 5) tegevuskava ajakohastamise korda.

## **§ 22<sup>8</sup>. Toidu annetamine ja inimtarbimiseks ümberjaotamine**

(1) Toidukäitleja on kohustatud toidujäätmete tekke vähendamiseks tegema vähemalt ühele toidu ümberjaotamise organisatsioonile ettepaneku koostöölepingu sõlmimiseks tarbimiseks kõlbliku realiseerimata toidu annetamiseks, kui tegemist on:

- 1) jaemüügiga tegeleva ettevõttega, kelle põhitegevusala on toidukaupade jaemüük ning kellel on vähemalt üks füüsiline toidukauplus müügipinnaga vähemalt 400 m<sup>2</sup>;
- 2) hulгимüügiga tegeleva ettevõttega, välja arvatud vahendusteenuse osutaja, kelle põhitegevusala on toidukaupade hulгимüük ning eelmise kalendriaasta käive ületas 5 miljonit eurot;
- 3) toidutööstusettevõttega, kelle põhitegevusala on toiduainete tootmine ning eelmise kalendriaasta käive ületas 2 miljonit eurot.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud lepingu alusel annetamine peab toimuma viisil, mille korral toidukäitlejale kaasnevad kulud on mõistlikud. Mõistlikeks loetakse kulusid, mis on proportsionaalsed, kooskõlas ettevõtja tegevusala ja mahuga ning mis ei too kaasa ebamõistlikku majanduslikku koormust ega eelda lisainvesteeringute tegemist üksnes toidu annetamise eesmärgil.

(3) Toidu ümberjaotamise organisatsioon on juriidiline isik, kes kogub, võtab vastu või vahendab tarbimiseks kõlblikku annetatud toitu mittetulunduslikul eesmärgil, et see jõuaks inimestele, eelkõige abivajajatele. Toidu ümberjaotamise organisatsiooni hulka kuuluvad muu hulgas heategevuslikud toidupangad, sotsiaalmajanduse üksused ning muud samalaadsed toidu ümberjaotamisega tegelevad üksused.

(4) Toidu annetamisele ja toidu muul viisil inimtarbimiseks ümberjaotamisele kohaldatakse toidu käitlemist reguleerivaid õigusakte.“;

**5)** paragrahvi 23 täiendatakse lõigetega 1<sup>15</sup> ja 1<sup>16</sup> järgmises sõnastuses:

„(1<sup>15</sup>) Tekstiil-, tekstiiliga seotud või jalatsitoodete tootja käesoleva seaduse tähenduses on füüsiline või juriidiline isik, kes sõltumata müügiviisist, kaasa arvatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/83/EL artikli 2 punktis 7 määratletud sidevahendi abil sõlmitud lepinguga:

- 1) omab tegevuskohta Eestis ja valmistab oma nime või kaubamärgi all Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/98/EÜ lisas IVc loetletud tekstiil-, tekstiiliga seotud või jalatsitooted või laseb need tooted disainida või valmistada ning turustab neid esimest korda oma nime või kaubamärgi all Eestis;
- 2) omab tegevuskohta Eestis ja müüb Eestis oma nime või kaubamärgi all edasi Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/98/EÜ lisas IVc loetletud tekstiil-, tekstiiliga seotud või

jalatsitooteid, mille on valmistanud muud ettevõtjad ning mis ei kanna selliste muude ettevõtjate nime, tootemarki ega kaubamärki;

3) omab tegevuskohta Eestis ja laseb majandus - või kutsetegevuse korras Eesti turule Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/98/EÜ lisas IVc loetletud tekstiil-, tekstiiliga seotud või jalatsitooteid, mis on pärit teisest Euroopa Liidu liikmesriigist või väljastpoolt Euroopa Liitu;

4) müüb Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/98/EÜ lisas IVc loetletud tekstiil-, tekstiiliga seotud või jalatsitooteid sidevahendi abil sõlmitud lepinguga otse Eestis olevatele lõppkasutajatele, olenemata sellest, kas tegu on kodumajapidamisega või mitte, kuid tema tegevuskoht on teises Euroopa Liidu liikmesriigis või väljaspool Euroopa Liitu.

(1<sup>16</sup>) Tekstiil-, tekstiiliga seotud või jalatsitoodete tootjana ei käsitata tootjaid, importijaid ja turustajaid ega muid füüsilisi ja juriidilisi isikuid, kes tarnivad turul Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/98/EÜ lisas IVc loetletud kasutatud tekstiil-, tekstiiliga seotud või jalatsitooteid, mis on korduskasutuskõlblikuks hinnatud, või Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/98/EÜ lisas IVc loetletud tekstiil-, tekstiiliga seotud või jalatsitooteid, mis on sellistest kasutatud või jäätmeteks muutunud toodetest või nende osadest saadud, ega personaliseeritud tooteid tootvaid iseenda tööandjana tegutsevaid rätsepaid.“;

6) paragrahvi 23 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Käesoleva seaduse mõistes on tootjate ühendus mittetulundusühing või muu majanduslikku tulu mittetaotlev juriidiline isik, mille liikmeteks on üksnes tootjad või tootjate ühendused ning, kes rahaliselt või rahaliselt ja tegevuslikult korraldab tootja laiendatud vastutuse kohustuste täitmist tootja nimel.“;

7) paragrahvi 23 lõikest 7 jäetakse välja tekstiosa „, mis käsitleb digiteenuste ühtset turgu ja millega muudetakse direktiivi 2000/31/EÜ (digiteenuste määrus) (ELT L 277, 27.10.2002, lk 1–102),“;

8) paragrahvi 23<sup>1</sup> lõike 1 punkti 2 täiendatakse pärast tekstiosa „§ 23 lõike 4<sup>1</sup>“ tekstiosaga „ja § 25<sup>4</sup> lõike 5“;

9) paragrahvi 25 lõiget 2 täiendatakse punktiga 11 järgmises sõnastuses:

„11) tekstiil-, tekstiiliga seotud või jalatsitooted.“;

10) paragrahvi 25 lõiget 3 täiendatakse punktiga 11 järgmises sõnastuses:

„11) tekstiil-, tekstiiliga seotud või jalatsitooted – Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/98/EÜ lisas IVc loetletud tekstiil-, tekstiiliga seotud või jalatsitooted.“;

11) paragrahvi 25<sup>1</sup> täiendatakse lõikega 4<sup>1</sup> järgmises sõnastuses:

„(4<sup>1</sup>) Tekstiil-, tekstiiliga seotud või jalatsitoodete tootja, kelle asukoht on väljaspool Euroopa Liitu, kuid kes sõltumata müügiviisist laseb nimetatud probleemtooteid majandus- või kutsetegevuse korras Eesti turule, võib kirjaliku volitusega määrata laiendatud tootjavastutuse kohustusi enda nimel täitma tootjate ühenduse.“;

12) paragrahvi 25<sup>1</sup> lõiget 6 täiendatakse pärast tekstiosa „tööstuslikest patareidest ja akudest“ tekstiosaga „, tekstiil-, tekstiiliga seotud või jalatsitoodetest“;

13) Paragrahvi 25<sup>1</sup> täiendatakse lõikega 7 järgmises sõnastuses:

„(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud rahalised vahendid, mis on ette nähtud patarei- ja akujäätmete käitluskulude katmiseks laiendatud tootjavastutuse kohustuste täitmata jätmise

korral, sealhulgas tegevuse alalise lõpetamise või maksejõuetuse korral, ei kuulu tootja või tootjate ühenduse pankrotivara hulka.“;

**14)** seadust täiendatakse §-dega 25<sup>3</sup>–25<sup>6</sup> järgmises sõnastuses:

**„§ 25<sup>3</sup>. Tekstiil-, tekstiiliga seotud või jalatsitoodetega seotud kulude katmine**

(1) Tekstiil-, tekstiiliga seotud või jalatsitoodete tootja on kohustatud kandma oma turule lastud probleemtootega seotud kulud, mis:

1) tekivad nende kasutatud toodete kogumisel korduskasutamiseks ning jäätteks muutunud toodete liigiti kogumisel korduskasutamiseks ettevalmistamiseks ja ringlussevõtuks;

2) tekivad kogutud kasutatud ja jäätteks muutunud toodete transportimisel järgnevateks korduskasutamiseks sortimise, korduskasutamiseks ettevalmistamise ja ringlussevõtu toiminguteks;

3) tekivad kasutatud ja jäätteks muutunud toodete sortimisel, korduskasutamiseks ettevalmistamisel, ringlussevõtul ja muul nende taaskasutamise toimingutel ning nende kõrvaldamisel;

4) tekivad selliste jäätmete kogumisel, transportimisel ja töötlemisel, mille on tekitanud käesoleva paragrahvi punktides 1–3 nimetatud toimingute tulemusena sotsiaalmajanduse üksus või muu osaleja, kes on kasutatud ja jäätteks muutunud tekstiil-, tekstiiliga seotud ja jalatsitoodete liigiti kogumise kogumissüsteemi osaline;

5) on seotud riikliku jäätmete sortimisuringu tegemisega ja mille suurus on arvatud käesoleva seaduse § 59<sup>3</sup> lõikes 3 nimetatud hinnavalemi järgi;

6) on seotud teabe andmise, sealhulgas asjakohaste teabekampaaniate kaudu, probleemtoote kestliku tarbimise, jäätmetekke vältimise, korduskasutamise, korduskasutamiseks ettevalmistamise, sealhulgas parandamise, ringlussevõtu, muu taaskasutamise ning kõrvaldamise kohta;

7) on seotud käesoleva seaduse § 26<sup>1</sup> lõike 1<sup>1</sup> alusel probleemtooteregistris registreerimise ja registrisse andmete esitamisega;

8) on seotud teadus- ja arendustegevuse toetamisega, et parandada tootedisaini Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2024/1781 artiklis 5 osutatud tooteaspektide puhul, ning jäätmetekke vältimise ja jäätmekäitlustoimingute toetamine kooskõlas jäätmehierarhiaga, et suurendada kiust-kiuks ringlussevõttu, ilma et see piiraks Euroopa Liidu riigiabiireeglite kohaldamist.

(2) Lõikes 1 osutatud kulud, mis tuleb katta, ei tohi ületada kulusid, mida on vaja nimetatud lõikes osutatud teenuste kulutõhusaks osutamiseks, ja need määratakse kindlaks läbipaistval viisil asjaomaste osalejate vahel.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 8 nimetatud kulude kandmine lepitakse kirjalikult kokku teadus- ja arendustegevuse korraldajaga ja kulude suurus arvutatakse proportsionaalselt tootja turuosaga.

(4) Teadus- ja arendustegevuse korraldaja on teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni korralduse seaduse §-s 3 lõikes 1 nimetatud isik.

(5) Kiust-kiuks ringlussevõtt käesoleva seaduse tähenduses on jäätmete taaskasutamistoiming, mille käigus jäätmematerjalid töödeldakse kiududeks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 1007/2011 tekstiilkiudude nimetuste ja tekstiiltoodete kiukoostise märgistamise ja tähistamise kohta, millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 73/44/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivid 96/73/EÜ ja 2008/121/EÜ, (ELT L 272 18.10.2011, lk 1),

artikli 3 punkti b tähenduses, et kasutada neid nende esialgsel või muul eesmärgil. See ei hõlma jäätmete energiakasutust ja töötlemist materjalideks, mida kasutatakse kütusena.

#### **§ 25<sup>4</sup>. Tekstiil-, tekstiiliga seotud või jalatsitoodete tootjate ühenduse erinõuded**

(1) Tekstiil-, tekstiiliga seotud või jalatsitoodete tootjate ühendusele kohaldatakse lisaks käesolevas seaduses tootjate ühendusele kehtestatud üldnõuetele käesolevas paragrahvis sätestatud erinõudeid.

(2) Tekstiil-, tekstiiliga seotud või jalatsitoodete tootjate ühendus võib täita tootja nimel tootja laiendatud vastutuse kohustust üksnes juhul, kui ta tõendab ülesannete täitmiseks vajalikku pädevust jäätmekäitluse ja kestlikkuse valdkonnas.

(3) Pädevuse tõendamiseks peab tekstiil-, tekstiiliga seotud või jalatsitoodete tootjate ühendusel olema vähemalt üks pädev isik, kellel on:

- 1) keskkonna-, jäätmekäitus- või materjalitehnoloogia, tootearenduse või muu tekstiilijäätmete käitlemisega seotud erialane teise astme kõrgharidus või sellele vastav kvalifikatsioon ja
- 2) vähemalt kolmeaastane töökogemus jäätmekäitluse, ringmajanduse või kestlikkuse valdkonnas.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud kvalifikatsiooni tõendava dokumendi koopia ning andmed erialase töökogemuse kohta esitatakse enne tegevuse alustamist probleemtooteregistrile registreerimistaotlusega.

(5) Lisaks käesoleva seaduse § 25<sup>3</sup> lõikes 1 sätestatud nõuetele peab tekstiil-, tekstiiliga seotud või jalatsitoodete tootjate ühendus tagama, et rahalised tasud, mida tekstiil-, tekstiiliga seotud või jalatsitoodete tootjad neile maksavad, vastavad järgmistele tingimustele:

- 1) need põhinevad asjaomaste toodete massil ja asjakohasel juhul kogusel ning on tekstiil-, tekstiiliga seotud või jalatsitoodete puhul kohandatud ökodisaini nõuetele järgi, mis on võetud vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2024/1781 kohaselt ja mis on kõige asjakohasemad tekstiil-, tekstiiliga seotud ja jalatsitoodetest tekkinud jäätmete vältimiseks ja nende käitlemiseks kooskõlas jäätmehierarhiaga ning nende kriteeriumidega seotud asjaomaste mõõtmismetoodikate seisukohast, mis on võetud vastu nimetatud määruse või muude liidu õigusaktide kohaselt, millega kehtestatakse tekstiil-, tekstiiliga seotud või jalatsitoodete jaoks ühtlustatud kestlikkuskriteeriumid ja mõõtmismeetodid ning millega tagatakse nende toodete keskkonnakestlikumaks ja ringluspõhisemaks muutmine;
- 2) nende puhul võetakse arvesse tootjate ühenduse tulusid jäätmeke muutunud asjaomase probleemtoote korduskasutusest, korduskasutamiseks ettevalmistamisest või selle ringlusse võtmisest saadud teisese toorme väärtusest;
- 3) nende puhul tagatakse, et tekstiil-, tekstiiliga seotud või jalatsitoodete tootjaid koheldakse võrdselt, olenemata nende päritolust või suurusest, ning ei tekitata ebaproportsionaalselt suurt koormust tekstiil-, tekstiiliga seotud või jalatsitoodete tootjatele, sealhulgas väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele, kes toodavad asjaomaseid probleemtooteid väikeses koguses.

(6) Lisaks käesoleva seaduse § 23 lõikes 4<sup>1</sup> sätestatud nõuetele peab tekstiil-, tekstiiliga seotud või jalatsitoodete tootjate ühendus tootjale teenustasu arvutamisel arvesse võtma ka tekstiil-, tekstiiliga seotud või jalatsitoote kasutusaega.

(7) Tekstiil-, tekstiiliga seotud või jalatsitoodete tootjalt, kellel on vähem kui kümme töötajat ning kelle aastakäive ja aastabilanss ei ületa kaht miljonit eurot, nõuab tekstiil-, tekstiiliga

seotud või jalatsitoodete tootjate ühendus, et need tootjad esitaksid igal aastal ainult esimest korda turul kättesaadavaks tehtud toodete koguse, sealhulgas massina.

(8) Tekstiil-, tekstiiliga seotud või jalatsitoodete tootjate ühendus tagab oma valduses olevate andmete konfidentsiaalsuse ärisaladusena käsitatava teabe või sellise teabe korral, mis on otseselt seostatav tootja või tema volitatud esindajaga kogu andmetöötuse, säilitamise ja aruandluse protsessi jooksul, kehtestades ranged turvameetmed ja andmekaitsestandardid, et vältida loata juurdepääsu või võimalikke andmetega seotud rikkumisi kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119 4.5.2016, lk 1).

(9) Tekstiil-, tekstiiliga seotud või jalatsitoodete tootjate ühendus peab avaldama eelmise kalendriaasta kohta hiljemalt 31. jaanuaril oma veebilehel äri- ja tööstussaladust hoides järgmise teabe:

- 1) esimest korda turul kättesaadavaks tehtud tekstiil-, tekstiiliga seotud või jalatsitoodete kogus, sealhulgas massina;
- 2) kasutatud ja jäätmeks muutunud tekstiil-, tekstiiliga seotud või jalatsitoodete liigiti kogutud kogus massina, täpsustades eraldi müümata tooted;
- 3) tootjate ühenduse saavutatud korduskasutamise, korduskasutuseks ettevalmistamise ja ringlussevõtu määrad, täpsustades eraldi kiust-kiuks ringlussevõtu määra;
- 4) muu taaskasutamise ja kõrvaldamise määrad;
- 5) kasutatud, korduskasutuskõlblikuks hinnatud tekstiil-, tekstiiliga seotud või jalatsitoodete ekspordimäärad ning jäätmeks muutunud tekstiil-, tekstiiliga seotud või jalatsitoodete ekspordimäärad;
- 6) teabe, mis käsitleb valikumenetlust jäätmekäitlejate valimiseks.

(10) Tootjate ühendused näevad jäätmekäitlejatele ette läbipaistva ja mittediskrimineeriva valikumenetluse, mis põhineb läbipaistvatel hindamiskriteeriumidel, tekitamata seejuures ebaproportsionaalselt suurt koormust väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele, et hankida:

- 1) jäätmekäitlusteenuseid jäätmekäitlejatelt;
- 2) edasist jäätmetöötlust.

## **§ 25<sup>5</sup>. Tekstiil-, tekstiiliga seotud või jalatsitoodete kogumisvõrgustiku süsteem**

(1) Tekstiil-, tekstiiliga seotud või jalatsitoodete tootja või tootjate ühendus peab tagama turule lastud kasutatud ja jäätmeks muutunud asjaomase probleemtoote tasuta kogumisvõrgustiku toimimise, sõltumata selle toote olemusest, materjali koostisest, seisukorrast, nimetusest, tootemargist, kaubamärgist või päritolust.

(2) Kogumisvõrgustik peab hõlmama kasutatud ja jäätmeks muutunud tekstiil-, tekstiiliga seotud või jalatsitoodete kogumist ja vedu, sealhulgas tasuta sobivate kogumismahutite ja veokonteinerite pakkumist kogumispunktile, mis kuuluvad tootjate ühenduse kogumisvõrgustikku.

(3) Kogumisvõrgustik peab katma kogu riigi territooriumi, võttes arvesse elanike arvu ja rahvastikutihedust, kasutatud ja jäätmeteks muutunud asjaomase probleemtoote eeldatavat kogust, juurdepääsetavust ja lähedust lõppkasutajatele, ilma et see oleks piiratud piirkondadega, kus nende toodete kogumine ja järgnev käitlemine on kasumlik.

(4) Kogumisvõrgustik koosneb kogumispunktidest, mille on loonud tekstiil-, tekstiiliga seotud või jalatsitoodete tootjate ühendus ja nende nimel tegutsevad jäätmekäitlejad koostöös ühe või mitme järgmise osalejaga: sotsiaalmajanduse üksused, jaemüüjad, ametiasutused või kolmandad isikud, kes nende asutuste nimel kasutatud ja jäätmeteks muutunud tekstiil-, tekstiiliga seotud ja jalatsitooted koguvad, ning muudest vabatahtlikult käitatavatest kogumispunktidest. Tootjate ühendus korraldab koostöös nimetatud osalejatega kogumisvõrgustiku kaudu kasutatud ja jäätteks muutunud tekstiil-, tekstiiliga seotud ja jalatsitoodete tasuta kogumise ning tagab kogumise koordineeritud toimimise kogu võrgustiku ulatuses.

(5) Tekstiil-, tekstiiliga seotud või jalatsitoodete tootja või tootjate ühendus ei tohi keelduda lubamast kohalikel ametiasutustel, sotsiaalmajanduse üksustel ja muudel korduskasutussevõtjatel osaleda kogumisvõrgustiku süsteemis.

(6) Lõikes 1 sätestatud kohustuse täitmisel võetakse aluseks riikliku sortimisuuringu tulemused. Tulemuste põhjal tuleb tootjal või tootjate ühendusel vajaduse korral suurendada oma kogumisvõrgustikku ja teabekampaaniaid.

(7) Tekstiil-, tekstiiliga seotud või jalatsitoodetest tekkinud jäätmed võib koguda koos muu tekstiil-, tekstiiliga seotud või jalatsitoodetest tekkinud jäätmetega, kui nende eraldi kogumine ei anna võrreldes koos kogumisega olulist eelist korduskasutuse, korduskasutamiseks ettevalmistamise või ringlussevõtu seisukohalt, arvestades kättesaadavat tehnoloogiat, kulutõhusust ja saavutatavat keskkonnakasut.

## **§ 25<sup>6</sup>. Sotsiaalmajanduse üksus tekstiil-, tekstiiliga seotud või jalatsitoodete kogumisvõrgustiku süsteemis**

(1) Sotsiaalmajanduse üksustel on lubatud pidada ja käigus hoida oma tekstiil-, tekstiiliga seotud või jalatsitoodete liigiti kogumise punkte ning neid koheldakse liigiti kogumise punktide asukohas võrdselt või eelistatult.

(2) Sotsiaalmajanduse üksused, kes on osa tootja või tootjate ühenduse loodud tekstiil-, tekstiiliga seotud või jalatsitoodete kogumisvõrgustiku süsteemist, ei pea kogutud kasutatud ja jäätteks muutunud tekstiil-, tekstiiliga seotud või jalatsitooted tootjate ühendusele üle andma.

(3) Sotsiaalmajanduse üksused esitavad vähemalt kord aastas probleemtooteregistrisse andmeid käesoleva seaduse § 26<sup>1</sup> lõike 2 alusel kehtestatud nõuete ja korra kohaselt.“;

**15)** paragrahvi 26 täiendatakse lõigetega 1<sup>8</sup>–1<sup>12</sup> järgmises sõnastuses:

„(1<sup>8</sup>) Kasutatud ja jäätmeteks muutunud tekstiil-, tekstiiliga seotud või jalatsitooted, mis kogutakse liigiti, käsitatakse kogumisel jäätmetena, välja arvatud juhul, kui neid tooteid annavad lõppkasutajad otse üle ning mille korduskasutussevõtja või sotsiaalmajanduse üksus on kogumispunktis otseselt asjatundlikult korduskasutuskõlblikuks hinnanud.

(1<sup>9</sup>) Kasutatud tekstiil on liigiti kogutud tekstiil, mille lõppkasutaja kasutuselt kõrvaldab, olenemata sellest, kas see on kõrvaldatud kavatsuse ja võimalusega seda korduskasutada või mitte.

(1<sup>10</sup>) Korduskasutuskõlblikuks hinnatud kasutatud tekstiil on tekstiil, mis on pärast kogumist, sortimist ja korduskasutamiseks ettevalmistamist või kogumispunktis toimunud otsest



asjatundlikku hindamist hinnatud korduskasutuskõlblikuks. Korduskasutuskõlblikuks hinnatud kasutatud tekstiili ei käsitata jäätmeteks muutunud tekstiilina.

(1<sup>11</sup>) Korduskasutuskõlblikuks hindamine on kasutatud tekstiil-, tekstiiliga seotud või jalatsitoote seisundi hindamine pädeva isiku poolt, kes on läbinud asjakohase hindamiskoolituse ja kellel on asjakohased teadmised nimetatud toodete omadustest, ohutusnõuetest ja kasutusvõimalustest ja kogemused nende hindamisest ning kes teeb visuaalse ja vajaduse korral funktsionaalse kontrolli alusel põhjendatud otsuse, et toode:

- 1) on terviklik või vähese kulumisega ega vaja olulist parandamist;
- 2) vastab ohutus- ja hügieeninõuetele;
- 3) on sobiv algsel eesmärgil korduskasutamiseks ilma eelneva jäätmekäitluseta;
- 4) ei kujuta ohtu inimese tervisele ega keskkonnale.

(1<sup>12</sup>) Muu tekstiili ja laiendatud tootjavastutusega hõlmatud tekstiil-, tekstiiliga seotud või jalatsitoote, kõrvaldatud, müümata toodete puhul tuleb tekstiilmaterjalide ja -esemete eri fraktsioonid hoida jäätmetekkekohas eraldi, kui selline eraldamine hõlbustab järgnevat korduskasutamist, korduskasutamiseks ettevalmistamist või ringlussevõttu, sealhulgas kiust-kiuks ringlussevõttu, kui tehnoloogia areng seda võimaldab. Selline eraldamine toimub kulutõhusal viisil, et maksimeerida ressursside taaskasutamist ja keskkonnakasutust.“;

**16)** paragrahvi 26<sup>1</sup> lõige 1<sup>1</sup> muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1<sup>1</sup>) Tootja ja tootjate ühendus on kohustatud end registreerima probleemtooteregistris enne tegevuse alustamist ja esitama registrisse andmeid.“;

**17)** seadust täiendatakse §-dega 26<sup>22</sup>–26<sup>25</sup> järgmises sõnastuses:

**„§ 26<sup>22</sup>. Korduskasutuskõlblikuks hinnatud kasutatud tekstiil-, tekstiiliga seotud või jalatsitoodete riikidevahelised saadetised**

(1) Riikidevahelises kaubaveos toimuva korduskasutuskõlblikuks hinnatud kasutatud tekstiili-, tekstiiliga seotud või jalatsitoodete (edaspidi *korduskasutuskõlblikud tekstiilitooted*) riikidevahelise veo korral võib Keskkonnaamet ja Maksu- ja Tolliamet kontrollida kõiki saadetisi, mille puhul on põhjendatud kahtlus, et need kujutavad endast jäätmeid. Kontrolli eesmärk on veenduda, et saadetised vastavad käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 sätestatud miinimumnõuetele.

(2) Majandus- või kutsetegevuses raames korraldatud korduskasutuskõlblike tekstiilitoodete saadetistega peab kaasas olema vähemalt järgmine teave:

- 1) koopia arvest või lepingust, mis tõendab, et saadetises olevad tooted on mõeldud otseseks korduskasutamiseks ning on selleks sobivad;
- 2) tõendid eelneva sortimise või korduskasutuskõlblikkuse hindamise kohta, mis on tehtud kooskõlas käesoleva seaduse ja asjakohaste Euroopa Liidu õigusaktidega, esitatuna iga saadetises sisalduva palli kohta dokumenteeritud andmete koopiana ning protokollina, mis sisaldab kogu nõutud teavet;
- 3) deklaratsioon, mille koostab füüsiline või juriidiline isik, kelle valduses on korduskasutuskõlblikud tekstiilitooted ja kes majandus- või kutsetegevuse käigus korraldab nende vedu, kinnitusega, et ükski saadetises olev materjal ei kujuta endast jäätmeid käesoleva seaduse § 2 lõike 1 tähenduses.

(3) Korduskasutuskõlblike tekstiilitoodete saadetiste dokumentatsioon peab sisaldama vähemalt sortimis-, otsese asjatundliku korduskasutuskõlblikkuse hindamise või

korduskasutamiseks ettevalmistamise toiminguid käsitlevaid andmeid, saadetises sisalduvate esemete kirjeldust sortimistaseme järgi, sealhulgas vajaduse korral riietuse liik, suurus, värv, sooline jaotus, materjalikoostis või muu korduskasutamist toetav omadus, ning lõpliku sortimise või korduskasutamiseks ettevalmistamise eest vastutava ettevõtja nimi ja aadress. Dokument peab olema kindlalt, kuid mitte jäädavalt kinnitatud pakendile.

(4) Korduskasutuskõlblike tekstiiltoodete saadetised peavad olema veol, peale- ja mahalaadimisel asjakohaselt kaitstud kahjustuste eest, sealhulgas piisavalt pakendatud ja koorem korrektelt virnastatud, et tagada toodete terviklikkuse ja korduskasutuskõlblikkuse säilimine kogu veo vältel.

(5) Kui Keskkonnaamet ja Maksu- ja Tolliamet teevad kontrolli käigus kindlaks, et saadeti ei vasta korduskasutuskõlblike tekstiiltoodete nõuetele, ning kahtlustavad, et saadeti sisaldab jäätmeid, võivad nad nõuda saadetise asjakohase analüüsi, kontrolli ja ladustamise kulude hüvitamist tekstiili-, tekstiiliga seotud või jalatsitoodete tootjalt, nende nimel tegutsevatelt kolmandatelt isikutelt või muudelt saadetise korraldajalt.

### **§ 26<sup>23</sup>. Digiplatvormi pakkuja teabenõude kohustus ja tekstiil-, tekstiiliga seotud või jalatsitoodete tootja teabe esitamise kohustus**

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2022/2065 artikli 30 lõike 1 punktide d ja e järgimiseks peab nimetatud määruse III peatüki 4. jao kohaldamisalasse kuuluv digiplatvormi pakkuja, kes võimaldab tarbijatel sõlmida sidevahendi abil lepinguid tekstiil-, tekstiiliga seotud või jalatsitoodete tootjatega, kes pakuvad Eestis asuvatele tarbijatele tekstiil-, tekstiiliga seotud või jalatsitooteid, saama tootjalt enne oma teenuse kasutamise lubamist järgmise teabe:

- 1) teave registreerimise kohta probleemtooteregistris Eestis, kus tarbija asub, ja tootja registreerimisnumber või -numbrid nimetatud registris;
- 2) tootja kinnitus, et ta pakub digiplatvormi kaudu üksnes selliseid tekstiil-, tekstiiliga seotud või jalatsitooteid, mille suhtes on täidetud tootja laiendatud vastutuse nõuded.

(2) Tekstiil-, tekstiiliga seotud või jalatsitoodete tootja on kohustatud esitama käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teavet digiplatvormi pakkujale ning esitatud teabe õigsuse eest vastutab asjaomane tootja.

### **§ 26<sup>24</sup>. Tekstiil-, tekstiiliga seotud või jalatsitoodete tootja teabe esitamise kohustus ekspediitorteenuse osutajale**

(1) Tekstiil-, tekstiiliga seotud või jalatsitoodete tootja, kes pakub Eestis asuvatele lõppkasutajatele tekstiil-, tekstiiliga seotud või jalatsitooteid, on kohustatud esitama käesoleva seaduse §-s 26<sup>23</sup> nimetatud teabe määruse (EL) 2019/1020 artikli 3 punktis 11 osutatud teenuste kohta ekspediitorteenuse osutajale temaga lepingu sõlmimise ajal.

(2) Ekspediitorteenuse osutaja on käesoleva seaduse tähenduses Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/1020 artikli 3 punktis 11 määratletud ekspediitorteenuse osutaja.

### **§ 26<sup>25</sup>. Ekspediitorteenuse osutaja hoolsuskohustus ning tekstiil-, tekstiiliga seotud või jalatsitoodete tootja vastutuskohustus**

(1) Ekspediitorteenuse osutaja teeb käesoleva seaduse §-s 26<sup>23</sup> nimetatud teabe saamisel tekstiil-, tekstiiliga seotud või jalatsitoodete tootjalt ning asjaomase tootjaga määruse (EL)

2019/1020 artikli 3 punktis 11 osutatud teenuseid käsitleva lepingu sõlmimise ajal kõik endast oleneva, et hinnata, kas kõnealune teave on usaldusväärne ja täielik, kasutades selleks:

- 1) riigi või liidu poolt kättesaadavaks tehtud vabalt juurdepääsetavat ametlikku veebiandmebaasi;
- 2) internetipõhist kasutajaliidest;
- 3) tootja esitatud lisadokumente.

(2) Käesoleva seaduse §-s 26<sup>23</sup> nimetatud ja esitatud teabe õigsuse eest vastutab tekstiil-, tekstiiliga seotud või jalatsitoodete tootja.

(3) Kui ekspediitorteenuse osutaja saab piisavalt andmeid või tal on põhjust uskuda, et asjaomaselt tootjalt saadud käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teave on ebaõige, puudulik või ei ole ajakohane, nõuab ta, et tootja parandaks, täiendaks või ajakohastaks teabe viivitamata.

(4) Kui tootja teavet ei paranda, täienda ega ajakohasta, peatab ekspediitorteenuse osutaja viivitamata oma teenuse osutamise asjaomasele tootjale tekstiil-, tekstiiliga seotud või jalatsitoodete pakkumiseks liidus asuvatele lõppkasutajatele kuni teabe korrektse esitamiseni.

(5) Ekspediitorteenuse osutaja teavitab asjaomast tootjat peatamise põhjustest.“;

**18)** paragrahv 31 lõiget 1 täiendatakse pärast sõna „ulatuses“ sõnadega „, ja tagab liigiti kogumiseks vajaliku taristu olemasolu ning liigiti kogumise punktide piisava katvuse.“;

**19)** paragrahvi 31 lõiget 3 täiendatakse pärast tekstiosa „tekstiili-“ tekstiosaga „, välja arvatud laiendatud tootjavastutusega hõlmatud kasutatud ja jäätme muuten tekstiil-, tekstiiliga seotud või jalatsitoodete,“;

**20)** paragrahvi 39 täiendatakse lõikega 3<sup>5</sup> järgmises sõnastuses:

„(3<sup>5</sup>) Käesoleva paragrahvi lõike 3<sup>2</sup> punktis 4 nimetatud toidujäätmete tekke vältimise eriprogramm peab sisaldama meetmeid, mis hõlmavad vähemalt järgmist:

- 1) käitumisharjumuste muutmisega seotud sekkumiste väljatöötamine ja toetamine, et vähendada toidujäätmeid, ning teabekampaaniad, et suurendada teadlikkust toidujäätmete tekke vältimisest;
- 2) toidutarneahela toimimises ebatõhususte kindlaks tegemine ja nendega tegelemine, kõigi toidutarneahelas osalejate koostöö toetamine, tagades ühtlasi vältimismeetmete kulude ja tulude õiglase jaotamise;
- 3) toidu annetamise ja muul viisil toidu ümberjaotamise soodustamine, tagades selle eelistamise, et toit jääb inimeste toiduks ning ei kasutata söödaks ega töödelda toiduks mittekasutatavateks toodeteks;
- 4) koolituste ja oskuste arendamise toetamine;
- 5) rahastamisvõimalustele juurdepääsu hõlbustamine, eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete ja sotsiaalmajanduse üksuste jaoks;
- 6) innovatsiooni ja tehnoloogiliste lahenduste soodustamine ja edendamine.“;

**21)** paragrahvi 42 lõike 3 punkti 6 täiendatakse pärast sõna „hinnangut“ sõnadega „jäätmete liigiti kogumise taristu piisavusele ning“;

**22)** paragrahvi 42 lõike 3 punkti 17 täiendatakse pärast sõna „kava“ sõnadega „, sealhulgas meetmeid toidujäätmete tekke vähendamiseks“;

23) seaduse 2. peatükki täiendatakse 4. jaoga järgmises sõnastuses:

**“4. jagu**

**Riiklik jäätmete sortimise uuring**

**§ 59<sup>2</sup>. Riiklik jäätmete sortimise uuring**

(1) Riiklik jäätmete sortimise uuring (edaspidi *sortimisuuring*) on uuring, millega hinnatakse Eestis tekkinud ja kogutud jäätmete, sealhulgas segaolmejäätmete liigilist koostist, liigiti kogumise taset, jäätmevoogude puhtust ning riiklike jäätmealaste sihttasemete täitmise seisut.

(2) Sortimisuuringu eesmärk on tagada usaldusväärne ja võrreldav andmestik jäätmevoogude kohta, mida kasutatakse muu hulgas:

- 1) laiendatud tootjavastutuse kohustuste arvutamiseks ja täitmise hindamiseks;
- 2) kogumise võrgustiku tulemuslikkuse hindamiseks ja parandamiseks;
- 3) teabekampaaniate tulemuslikkuse hindamiseks ja parandamiseks;
- 4) Euroopa Komisjonile jäätmete kohta teabe esitamiseks.

(3) Sortimisuuringu korraldab Keskkonnaagentuur vähemalt üks kord viie aasta jooksul. Sortimisuuringu tellimisele kohaldatakse riigihangete seaduses sätestatut.

(4) Sortimisuuring tehakse koostöös asjaomaste probleemtoodete tootjate või tootjate ühendustega ning selle käigus tagatakse andmete asjakohasus ja läbipaistvus ning kaasatakse puudutatud isikud.

(5) Sortimisuuringu tegemiseks sätestatakse riigihanke alusdokumentides vähemalt järgmised tingimused:

- 1) uuritav piirkond;
- 2) uuritavate jäätmete liigid;
- 3) proovivõtu sagedus ja ajavahemik;
- 4) andmete kogumise ja analüüsi meetodid;
- 5) tulemuste esitamise nõuded;
- 6) kvaliteedi tagamise ja kontrolli põhimõtted.

(6) Valim uuritavate jäätmeliikide ja piirkonna kohta koostatakse viisil, mis tagab tulemuste võrreldavuse teiste samalaadsete sortimisuuringutega.

(7) Kohalik omavalitsus, jäätmevedaja ja jäätmekäitleja on kohustatud tagama sortimisuuringu tegemiseks juurdepääsu jäätmevoogudele, edastama nõutud teabe ning võimaldama proovivõtu.

(8) Sortimisuuringu tulemused avalikustatakse Keskkonnaportaalis kuue kuu jooksul sortimisuuringu kinnitamisest.

**§ 59<sup>3</sup>. Sortimisuuringu tasu ja selle arvutamine**

(1) Sortimisuuringu kulud kaetakse riigieelarvest või muudest vahenditest, sealhulgas osaliselt probleemtoote tootja või tootjate ühenduse poolt, kellel on sortimisuuringu rahastamise kohustus.

(2) Probleemtoote tootja või tootjate ühendus, kellel on sortimisuuringu rahastamise kohustus, tasub Keskkonnaagentuuri korralduse alusel sortimisuuringu tasu käesolevas paragrahvis ettenähtud hinnavalemi alusel.

(3) Probleemtoote tootja või tootjate ühenduse makstava sortimisuuringu tasu suurus arvutatakse järgmise hinnavalemi järgi:

$S = K \times (T / \Sigma T)$ , kus

S – sortimisuuringu maksumus ühe probleemtoote tootja kohta eurodes;

K – asjaomase probleemtoote sortimisuuringu kogumaksumus eurodes;

T – tootja poolt vastaval perioodil turule lastud vastava probleemtoote kogus tonnides;

$\Sigma T$  – kõigi sortimisuuringu kulude katmises osalevate tootjate samal perioodil turule lastud sama probleemtoote kogus kokku tonnides.

(4) Probleemtooteregistri andmed on aluseks probleemtoodete tootjate või tootjate ühenduste tuvastamisel ning nende turuosade arvutamisel.

(5) Keskkonnaagentuuril on õigus nõuda probleemtoote tootjalt või tootjate ühenduselt vajaduse korral rohkem andmeid, dokumente ja kirjalikke selgitusi sortimisuuringu tasu arvutamiseks.

#### **§ 59<sup>4</sup>. Sortimisuuringu tasu tasumine ja tasumise tähtaeg**

(1) Sortimisuuringu tasu määramiseks teeb Keskkonnaagentuur 60 tööpäeva jooksul sortimisuuringu tulemuste kinnitamisest probleemtoote tootjale või tootjate ühendusele, kellel on sortimisuuringu rahastamise kohustus, teatavaks sellesisulise korralduse, märkides maksmisele kuuluva sortimisuuringu tasu suuruse, tasu arvutamise alused ja arvutuskäigu ning maksmise tähtaja.

(2) Sortimisuuringu tasu makstakse 60 tööpäeva jooksul käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud korralduse tootjale või tootjate ühendusele teatavaks tegemisest arvates.

(3) Sortimisuuringu tasu laekub riigieelarvesse.

#### **§ 59<sup>5</sup>. Sortimisuuringu tasu tasumata jätmise tagajärg**

Käesoleva seaduse § 59<sup>4</sup> lõikes 1 nimetatud korraldus on täitedokument täitemenetluse seadustiku § 2 lõike 1 punkti 21 tähenduses. Kui sortimisuuringu tasu maksuma kohustatud isik ei tasu seda korralduses ettenähtud tähtaja jooksul, võib Keskkonnaagentuur anda korralduse sundtäitmisele täitemenetluse seadustikus sätestatud korras.“;

24) paragrahvi 119 lõiget 6 täiendatakse pärast tekstiosa „käesoleva seaduse §-de“ tekstiosaga „26<sup>22</sup>“;

25) paragrahvi 119 täiendatakse lõigetega 9<sup>3</sup>–9<sup>4</sup> järgmises sõnastuses:

„(9<sup>3</sup>) Järelevalvet käesoleva seaduse § 22<sup>8</sup> üle teostab Põllumajandus- ja Toiduamet.

(9<sup>4</sup>) Järelevalvet käesoleva seaduse §-de 26<sup>23</sup>–26<sup>25</sup> üle teostab Keskkonnaamet.“;

26) paragrahvi 120 pealkiri ja lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

**„§ 120. Jäätmete, sealhulgas toidujäätmete tekke vältimise, jäätmehoolduse ja jäätmealase arvestuse pidamise nõuete rikkumine**

(1) Jäätmete, sealhulgas toidujäätmete tekke vältimise või jäätmehoolduse nõuete, sealhulgas jäätmete üleandmise kohustuse või üleandmise nõuete või jäätmealase arvestuse pidamise nõuete rikkumise eest –

karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.“;

**27)** seadust täiendatakse §-ga 120<sup>8</sup> järgmises sõnastuses:

**„§ 120<sup>8</sup>. Korduskasutuskõlblikuks hinnatud kasutatud tekstiili-, tekstiiliga seotud või jalatsitoodete riikidevahelise veo nõuete rikkumine**

(1) Korduskasutuskõlblikuks hinnatud kasutatud tekstiili-, tekstiiliga seotud või jalatsitoodete riikidevahelise veo nõuete rikkumise eest –

karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –

karistatakse rahatrahviga kuni 400 000 eurot.“;

**28)** seadust täiendatakse §-dega 124<sup>7</sup>–124<sup>9</sup> järgmises sõnastuses:

**„§ 124<sup>7</sup>. Digiplatvormi pakkuja teabenõude- ja ekspediitorteenuse osutaja hoolsuskohustuse täitmata jätmise**

(1) Digiplatvormi pakkuja teabenõude- ja ekspediitorteenuse osutaja hoolsuskohustuse täitmata jätmise eest –

karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –

karistatakse rahatrahviga kuni 6 protsenti tema eelmise majandusaasta ülemaailmsest käibest.

**§ 124<sup>8</sup>. Digiplatvormi pakkujale ja ekspediitorteenuse osutajale teabe esitamise kohustuste täitmata jätmise**

(1) Digiplatvormi pakkujale ja ekspediitorteenuse osutajale teabe esitamata jätmise või ebaõige, mittetäieliku või eksitava teabe esitamise ees tekstiil-, tekstiiliga seotud või jalatsitoodete tootja poolt –

karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –

karistatakse rahatrahviga kuni kuus protsenti tema eelmise majandusaasta ülemaailmsest käibest.

**§ 124<sup>9</sup>. Digiplatvormi pakkuja teabenõude- ja ekspediitorteenuse osutaja hoolsuskohustuse täitmise üle riikliku järelevalve takistamine**

(1) Digiplatvormi pakkuja teabenõude- ja ekspediitorteenuse osutaja hoolsuskohustuse täitmise üle riikliku järelevalve takistamise eest, kui sellega ei võimaldata Keskkonnaametile juurdepääsu ruumidele või teabele, või ebaõige, mittetäieliku või eksitava teabe esitamise eest või ebaõigele, mittetäielikule või eksitavale teabele reageerimata jätmise või selle parandamata jätmise eest –

karistatakse rahatrahviga kuni 1 protsent selle füüsilise isiku eelmise kalendriaasta sissetulekust.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –  
karistatakse rahatrahviga kuni 1 protsent tema eelmise majandusaasta ülemaailmsest käibest.“;

**29)** paragrahvi 127 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Käesoleva seaduse §-des 120–120<sup>2</sup>, 120<sup>4</sup>, 120<sup>5</sup>, 120<sup>8</sup>, 122, 124, 124<sup>5</sup>, 124<sup>6</sup>–124<sup>8</sup>, 126, 126<sup>2</sup>, 126<sup>4</sup>, 126<sup>5</sup>, 126<sup>8</sup> ja 126<sup>10</sup> nimetatud väärtegade kohtuväline menetleja on Keskkonnaamet.“;

**30)** paragrahvi 127 lõiget 5 täiendatakse pärast arvu „120<sup>5</sup>“ arvuga „, 120<sup>8</sup>“;

**31)** paragrahvi 136<sup>3</sup> pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

**„§ 136<sup>3</sup>. Jäätmete liigiti kogumise ja taaskasutamise ning jäätmete tekke vähendamise sihtarvud“;**

**32)** paragrahvi 136<sup>3</sup> täiendatakse lõigetega 7 ja 8 järgmises sõnastuses:

„(7) Hiljemalt 31. detsembriks 2030 tuleb vähendada toidujäätmete teket:

1) vähemalt 10% toidu töötlemisel ja valmistamisel võrreldes aastatel 2021–2023 tekkinud keskmise aastase toidujäätmete kogusega;

2) vähemalt 30% elaniku kohta toidu jaemüügi ja muul viisil tarnimise käigus, restoranides ja toitlustusteenuste pakkumisel ning kodumajapidamistes kokku võrreldes aastatel 2021–2023 tekkinud keskmise aastase toidujäätmete kogusega.

(8) Käesoleva paragrahvi lõikes 7 sätestatud sihtarvude arvutamisel arvestatakse komisjoni otsust 2019/1597, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/98/EÜ toidujäätmete koguse ühtse mõõtmise ühise metoodika ja kvaliteedi miinimumnõuete osas (ELT L 248, 27.9.2019, lk 77).“;

**33)** paragrahvi 136<sup>13</sup> täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Kohaliku omavalitsuse üksus peab viima jäätmekava käesoleva seaduse § 42 lõike 3 punktides 6 ja 17 sätestatuga kooskõlla jäätmekava muutmisest või uue kehtestamisest arvates, kuid mitte hiljem kui 2030. aasta 31. detsembriks.“;

**34)** seadust täiendatakse §-dega 136<sup>30</sup> ja 136<sup>31</sup> järgmises sõnastuses:

**„§ 136<sup>30</sup>. Tekstiil-, tekstiiliga seotud või jalatsitoodete tootjale laiendatud tootjavastutuse rakendamine**

(1) Käesoleva seaduse § 23 lõikes 1<sup>15</sup> nimetatud tootjatele rakendatakse §-s 23<sup>1</sup>, §-s 25<sup>1</sup>, §-des 25<sup>3</sup>–25<sup>6</sup>, § 26 lõigetes 1<sup>8</sup>–3, § 26<sup>1</sup> lõigetes 1<sup>1</sup> ja 1<sup>3</sup> ning § 26<sup>8</sup> lõigetes 1–5 sätestatud laiendatud tootjavastutuse kohustust alates 2028. aasta 17. aprillist.

(2) Käesoleva seaduse § 23 lõikes 1<sup>15</sup> nimetatud tootjatele, kellel on vähem kui kümme töötajat ning kelle aastakäive ja aastabilanss ei ületa kaht miljonit eurot, rakendatakse §-s 23<sup>1</sup>, §-s 25<sup>1</sup>, §-des 25<sup>3</sup>–25<sup>6</sup>, § 26 lõigetes 1<sup>8</sup>–3, § 26<sup>1</sup> lõigetes 1<sup>1</sup> ja 1<sup>3</sup> ning § 26<sup>8</sup> lõigetes 1–5 sätestatud laiendatud tootjavastutuse kohustust alates 2029. aasta 17. aprillist.

**§ 136<sup>31</sup>. Toidujäätmete tekke vähendamise ja vältimise tegevuste rakendamine**

(1) Käesoleva seaduse § 22<sup>7</sup> lõikes 3 ja § 22<sup>8</sup> lõikes 1 nimetatud toidukäitleja kohustusi pidada toidujäätmete tekke üle arvestust ning teha annetamise koostöölepingute ettepanekuid rakendatakse alates 2028. aasta 1. jaanuarist.

(2) Käesoleva seaduse § 22<sup>7</sup> lõikes 6 nimetatud toidukäitleja kohustust avalikustada annetatud toidu osakaal maha kantud toidust rakendatakse alates 2029. aasta 1. jaanuarist.

(3) Käesoleva seaduse § 22<sup>7</sup> lõikes 7 nimetatud toidukäitleja kohustust pidada ja rakendada toidujäätmete tekke vältimise tegevuskava rakendatakse alates 2028. aasta 1. juulist.“;

**35)** seaduse normitehnilist märkust täiendatakse pärast tekstiosa „Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2008/98/EÜ, mis käsitleb jäätmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks teatud direktiivid (ELT L 312, 22.11.2008, lk 3–30), muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2018/851 (ELT L 150, 14.6.2018, lk 109–140)“ tekstiosaga „, muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2025/1892 (ELT L, 2025/1892, 26.9.2025)“.

## **§ 2. Seaduse jõustumine**

(1) Käesolev seadus jõustub 2027. aasta 17. juunil.

Riigikogu esimees

---

Tallinn, 2026  
Algatab Vabariigi Valitsus 2026. a  
allkirjastatud digitaalselt